

สรุปผลการดำเนินงาน

ด้านการพัฒนาเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

TTDB

TECHNOLOGY TRANSFER AND DEVELOPMENT BUREAU

คำนำ

การพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกร เป็นภารกิจสำคัญอย่างหนึ่งของสำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี (สพท.) โดยมีบทบาทหน้าที่ในการวางแผน การประสานแผนงาน งบประมาณ การดำเนินงาน การสนับสนุน และติดตามประเมินผลงานการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินในภาพรวมโดยดำเนินการร่วมกับ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ซึ่งเป็นกลไกหลักในระดับภูมิภาคในการขับเคลื่อนการดำเนินการตามแผนงานนโยบายที่กำหนดไว้

รายงานฉบับนี้ เป็นการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน พัฒนาเกษตรกร โครงสร้าง บทบาทหน้าที่ของ สพท. และผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาเกษตรกรในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เพื่อให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ประโยชน์ รายงานฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยความร่วมมือ จากกลุ่มงานทุกกลุ่มใน สพท. คณะผู้จัดทำขอขอบคุณ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี ผู้อำนวยการกลุ่ม/ฝ่าย/ศูนย์ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกท่าน เป็นอย่างสูง หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจทุกท่าน หากมีข้อผิดพลาดประการใด คณะผู้จัดทำ ขอน้อมรับและนำไปปรับปรุงการดำเนินงานในครั้งต่อไป

คณะผู้จัดทำ
ธันวาคม 2568

สารบัญ

ส่วนที่ 1

ข้อมูลภาพรวมสำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี (สพท.)	1
- วิสัยทัศน์/ยุทธศาสตร์/โครงสร้างการแบ่งงาน	
ความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับของแผนงาน สพท.	4
แผนปฏิบัติการราชการด้านการพัฒนาเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ในเขตปฏิรูปที่ดิน ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566 – 2570)	5
สรุปความเชื่อมโยง แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาเกษตรกร และสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) กับแผนปฏิบัติการ ส.ป.ก. ระยะ 5 ปี(พ.ศ. 2566 – 2570)	7

ส่วนที่ 2

ผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาเกษตรกร ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ภาพรวมผลการดำเนินงาน ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ด้านการพัฒนาเกษตรกร ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	8
ตารางแผนงาน – ผลงาน โครงการฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	9
สรุปผลงานเชิงคุณภาพโครงการฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	11
โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	14
โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร	17
โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)	20
โครงการพัฒนารัฐกิจชุมชน	22
โครงการยกระดับศักยภาพการพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ	24
โครงการพัฒนาเกษตรกรยั่งยืนในเขตปฏิรูปที่ดิน	27
โครงการลดการเผาเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน	29
โครงการพัฒนาผู้แทนเกษตรกร	32

ส่วนที่ 3

เปรียบเทียบผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาเกษตรกรย้อนหลัง 3 ปี

ภาพรวมผลการดำเนินงานย้อนหลัง 3 ปี	34
ตารางเปรียบเทียบผลการดำเนินงานย้อนหลัง 3 ปี แยกรายโครงการ	35
ตารางเปรียบเทียบแผน - ผลงบประมาณย้อนหลัง 3 ปี แยกรายโครงการ	36

ส่วนที่ 1

**ข้อมูลภาพรวม
สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี**

สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี (สพท.)

Technology Transfer and Development Bureau

วิสัยทัศน์

"มุ่งส่งเสริมพัฒนา ถ่ายทอดองค์ความรู้
เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของเกษตรกรและบุคลากร"

ยุทธศาสตร์

การส่งเสริมพัฒนาเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน
"ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต การบริหารจัดการ การตลาด"

ยุทธศาสตร์ที่ 1: สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ 2: เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน

ยุทธศาสตร์ที่ 3: เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยี
และนวัตกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 4: บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล
และยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 5: การพัฒนาการบริหารจัดการของหน่วยงานภายในกระทรวงเกษตร
และสหกรณ์

โครงสร้างการแบ่งงานภายใน ของสำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี

Technology Transfer and Development Bureau (TTDB)

สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี (สพท.) เกิดขึ้นตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ สำนักงาน การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และตามมาตรา ๖.ก.พ. กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ซึ่งมีมติอนุมัติการปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งงานภายในระบบราชการในปี 2518 เป็นฝ่ายฝึกอบรม สังกัด กองวิชาการและแผนงาน จากนั้นแยกโครงสร้างออกเป็นส่วนพัฒนาเกษตรกรรมและสถาบันเกษตรกร สังกัดสำนักจัดการปฏิรูปที่ดิน (สจก.) และต่อมาได้ปรับโครงสร้างส่วนราชการเปลี่ยนเป็น สำนักพัฒนา บุคลากร (สพบ.) และได้รวมงานพัฒนาเกษตรกรรมและพัฒนาข้าราชการเข้าไว้ด้วยกัน ต่อมาในปี 2552 ได้ เปลี่ยนชื่อตามโครงสร้างใหม่เป็น สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี มีชื่อย่อว่า สพท. และชื่อ ภาษาอังกฤษว่า Technology Transfer and Development Bureau (TTDB)

อำนาจหน้าที่

กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ พ.ศ. 2552 กำหนดให้สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี (สพท.) มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรของสำนักงาน
2. ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรรมและสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน
3. ดำเนินการด้านวิชาการและแผนการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาบุคลากรและเกษตรกร ของสำนักงาน
4. พัฒนาองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพแวดล้อมในเขตปฏิรูปที่ดิน
5. ดำเนินการด้านศูนย์เรียนรู้เพื่อการปฏิรูปที่ดิน
6. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับ มอบหมาย

โครงสร้างการบริหารภายใน

ปัจจุบัน สพท. มีโครงสร้างการบริหารภายใน แบ่งเป็น 5 กลุ่ม 1 ศูนย์ 1 ฝ่ายประกอบด้วย

1. ฝ่ายบริหารทั่วไป	2. กลุ่มพัฒนาบุคลากร
3. กลุ่มพัฒนาเกษตรกรรมและเครือข่ายผู้นำ	4. กลุ่มพัฒนาสถาบันและธุรกิจชุมชน
5. กลุ่มพัฒนาเกษตรกรรมรุ่นใหม่	6. กลุ่มอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพแวดล้อม
7. ศูนย์การเรียนรู้เพื่อการปฏิรูปที่ดิน	

บริหารงานโดยผู้อำนวยการสำนัก (อำนวยการสูง) และมีตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญจำนวน 1 ราย (ผู้เชี่ยวชาญด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน) รวมอัตรากำลังทั้งสิ้น 51 อัตรา เป็น ข้าราชการจำนวน 41 อัตรา พนักงานราชการ 10 อัตรา (ไม่รวม กปร. และ ศพส.)

โครงสร้างการบริหารภายใน

Technology Transfer and Development Bureau

51 ราย

ข้าราชการ 41 ราย (ขรก.)

พนักงานราชการ 10 ราย (พรก.)

ผู้อำนวยการสำนักพัฒนา
และถ่ายทอดเทคโนโลยี

ผู้เชี่ยวชาญด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

ฝ่ายบริหารทั่วไป

ขรก. 5 ราย พรก. 2 ราย

กลุ่มพัฒนาเกษตรกรและเครือข่ายผู้นำ

ขรก. 8 ราย พรก. 2 ราย

กลุ่มพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่

ขรก. 6 ราย

กลุ่มพัฒนาบุคลากร

ขรก. 5 ราย พรก. 1 ราย

กลุ่มอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพแวดล้อม

ขรก. 5 ราย พรก. 1 ราย

กลุ่มพัฒนาสถาบันและธุรกิจชุมชน

ขรก. 6 ราย พรก. 1 ราย

ศูนย์การเรียนรู้เพื่อการปฏิรูปที่ดิน

ขรก. 4 ราย พรก. 3 ราย

ความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับของแผนงาน สพก.

แผนระดับ 1

ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580

2. ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
4. ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
6. ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

แผนระดับ 2

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 23 ประเด็น

- เน้น 3 ประเด็นหลัก ได้แก่
- (3.) การเกษตร
  - (15.) พลังงานสังคม
  - (16.) เศรษฐกิจฐานราก

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13

โดยมีหมุดหมายที่สำคัญดังนี้

1. ไทยเป็นประเทศชั้นนำ ด้านสินค้าเกษตร และเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง
9. ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม
10. ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ
11. ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

แผนระดับ 3

- แผนปฏิบัติการ ระยะ 5 ปี 2566 - 2570 ของ ส.ป.ก.
- นโยบายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสำนักงาน นโยบายรัฐบาล/กระทรวง

- ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี 2560 - 2580
- แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 5 ปี 2566 - 2570

ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศด้วย
โมเดลเศรษฐกิจ BCG (2564 - 2569)

แผนปฏิบัติการราชการด้านการพัฒนาเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ในเขตปฏิรูปที่ดิน ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570)

วิสัยทัศน์

“เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ
มีรายได้เพิ่มขึ้น และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นอย่างยั่งยืน”

พันธกิจ

- 1) ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อเกษตรกรอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน
- 2) ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ให้มีศักยภาพในการผลิต การจัดการผลผลิตการเกษตร การจัดการตลาด และการประกอบอาชีพตามแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน
- 3) ส่งเสริมและสนับสนุนการอนุรักษ์และฟื้นฟู ทรัพยากรการผลิตพันธุกรรมท้องถิ่น และสภาพแวดล้อม ให้มีความยั่งยืนและสมดุล
- 4) พัฒนาศักยภาพและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานด้านการพัฒนาเกษตรกรด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรม

เป้าหมาย

- 1) เกษตรกรใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนเพิ่มขึ้น
- 2) ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและมูลค่าสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น
- 3) เกษตรกรมีความมั่นคงด้านอาหารและมีรายได้สุทธิครัวเรือนเกษตรเพิ่มขึ้น
- 4) เกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) และผู้ประกอบการเกษตรเพิ่มขึ้น
- 5) สถาบันเกษตรกรมีความเข้มแข็ง และมีศักยภาพในการผลิต การจัดการ และการตลาด

ประเด็นการพัฒนา

🎯 ประเด็นการพัฒนาที่ 1

- ส่งเสริมและสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการพัฒนาการเกษตรตลอดห่วงโซ่คุณค่าด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG

🎯 ประเด็นการพัฒนาที่ 2

- สนับสนุนและส่งเสริมระบบเกษตรกรรมยั่งยืน และการอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพแวดล้อมและทรัพยากรชีวภาพ

🎯 ประเด็นการพัฒนาที่ 3

- พัฒนาศักยภาพผู้นำเกษตรกรและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร

🎯 ประเด็นการพัฒนาที่ 4

- ส่งเสริมและสนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาและขยายผลโครงการตามแนวพระราชดำริ และการสร้างอาชีพเสริมรายได้บนฐานทรัพยากร และบริบทชุมชน

🎯 ประเด็นการพัฒนาที่ 5

- การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานพัฒนาเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน

สรุปความเชื่อมโยง แผนปฏิบัติการด้านพัฒนาเกษตรกรรมและสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) กับ แผนปฏิบัติการ ส.ป.ก. ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2670)

5 ประเด็นการพัฒนา

แผนปฏิบัติการ ส.ป.ก. ระยะ 5 ปี (2566 - 2570)

วิสัยทัศน์: "มุ่งส่งเสริมพัฒนา ถ่ายทอดองค์ความรู้เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของเกษตรกรและบุคลากร"

พันธกิจ:

- ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน
- ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรรมและสถาบันเกษตรกรให้มีความก้าวหน้าในการผลิต การจัดการผลผลิต การเกษตร การจัดการตลาด และการประกอบอาชีพตามแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน
- ส่งเสริมและสนับสนุนการอนุรักษ์และฟื้นฟู ทรัพยากรการผลิต พันธุกรรมท้องถิ่น และสภาพแวดล้อม
- พัฒนาบุคลากรและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานด้านการพัฒนาเกษตรกร

เป้าหมายการพัฒนา:

- เกษตรกรใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนเพิ่มขึ้น
- ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและมูลค่าสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น
- เกษตรกรมีความมั่นคงด้านอาหาร และมีรายได้สุทธิครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้น
- เกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) และผู้ประกอบการเกษตรเพิ่มขึ้น
- สถาบันเกษตรกรมีความเข้มแข็ง และมีศักยภาพในการผลิต การจัดการและการตลาด

ตัวชี้วัดเป้าหมายการพัฒนา:

- พื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 50,000 ไร่ในปี 2570
- ครัวเรือนเกษตรกรมีความมั่นคงด้านอาหารเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
- เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิตตามหลักการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีไม่น้อยกว่า 15,000 ราย ในปี 2570
- ต้นทุนการผลิตของเกษตรกรลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 6
- มูลค่าสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 5
- รายได้ของเกษตรกรครัวเรือนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10
- Smart Farmer และ Young Smart Farmer ระดับต้นแบบเพิ่มขึ้น 500 รายในปี 2570
- กลุ่มเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชนมีความเข้มแข็งตามเกณฑ์ที่กำหนดอย่างน้อยร้อยละ 30
- สหกรณ์การเกษตรมีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน ระดับ 1 และ 2 อย่างน้อยร้อยละ 95

ส่วนที่ 2

**ผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาเกษตรกร
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568**

ภาพรวมผลการดำเนินงาน - ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ด้านการพัฒนาเกษตรกร ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

การดำเนินงาน

8 โครงการ กิจกรรม

โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่

- กิจกรรมส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ในเขตปฏิรูปที่ดิน

โครงการยกระดับศักยภาพการพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ

- กิจกรรมยกระดับศักยภาพการพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ

โครงการพัฒนาเกษตรกรยั่งยืน

- กิจกรรมพัฒนาเกษตรกรยั่งยืนในเขตปฏิรูปที่ดิน

โครงการพัฒนาธุรกิจชุมชน

- กิจกรรมพัฒนาธุรกิจชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน

โครงการพัฒนาผู้แทนเกษตรกร

- กิจกรรมพัฒนาผู้แทนเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน

โครงการลดการเผาเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน

- กิจกรรมลดการเผาเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน

โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)

- กิจกรรมพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่องในเขตปฏิรูปที่ดิน (Smart Farmer)

โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร

- กิจกรรมยกระดับรายได้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ

เกษตรกรเข้าร่วม

15,607 ราย

งบประมาณที่ดำเนินการ

161.840 ล้านบาท

- งบประมาณ พ.ร.บ.

54,475,892.99 บาท

- งบประมาณเงินกองทุนฯ

107,364,942.63 บาท

แผนงาน – ผลงาน โครงการฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

กิจกรรม	หน่วยนับ		ปริมาณ		ร้อยละ	งบประมาณ (บาท)		ร้อยละ	หมายเหตุ
	แผน	ผล	แผน	ผล		แผน	ผล		
งบประมาณรวมทั้งสิ้น									
โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	แปลง	35	35	35	100.00	171,209,500.00	161,840,835.62	94.53	
- กิจกรรมส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ในเขตปฏิรูปที่ดิน	แปลง	35	35	35	100.00	25,019,100.00	23,997,439.96	95.92	**
โครงการยกระดับศักยภาพการพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ	แห่ง	51	51	51	100.00	28,338,900.00	26,789,098.07	94.53	**
- กิจกรรมยกระดับศักยภาพการพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ	แห่ง	51	51	51	100.00	28,338,900.00	26,789,098.07	94.53	
โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน	ไร่	36,000	36,085.72	100.24	100.24	49,200,400.00	46,684,866.00	94.89	**
- กิจกรรมพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนในเขตปฏิรูปที่ดิน	ไร่	36,000	36,085.72	100.24	100.24	49,200,400.00	46,684,866.00	94.89	
โครงการพัฒนาธุรกิจชุมชน	กลุ่ม	110	110	100.00	100.00	24,968,400.00	23,182,298.58	92.84	**
- กิจกรรมพัฒนาธุรกิจชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน	กลุ่ม	110	110	100.00	100.00	24,968,400.00	23,182,298.58	92.84	
โครงการพัฒนาผู้แทนเกษตรกร	ราย	800	806	100.75	100.75	4,068,900.00	4,062,153.80	99.83	*
- กิจกรรมพัฒนาผู้แทนเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน	ราย	800	806	100.75	100.75	4,068,900.00	4,062,153.80	99.83	
โครงการลดการเผาเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน	ราย	1,200	1,200	100.00	100.00	8,462,000.00	8,293,815.43	98.01	**
- กิจกรรมลดการเผาเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน	ราย	1,200	1,200	100.00	100.00	8,462,000.00	8,293,815.43	98.01	
โครงการพัฒนาเกษตรกรปราชญ์ร้อย (Smart Farmer)	ราย	1,045	1,045	100.00	100.00	22,703,000.00	21,045,044.38	92.70	**
- กิจกรรมพัฒนาเกษตรกรปราชญ์ร้อยในเขตปฏิรูปที่ดิน (Smart Farmer)	ราย	1,045	1,045	100.00	100.00	22,703,000.00	21,045,044.38	92.70	
โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร	ราย	600	600	100.00	100.00	8,448,800.00	7,786,119.40	92.16	**
- กิจกรรมยกระดับรายได้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ	ราย	600	600	100.00	100.00	8,448,800.00	7,786,119.40	92.16	

หมายเหตุ : ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2568

: เครื่องหมาย * หมายถึง ดำเนินการโดยให้แหล่งงบประมาณ(พ.ร.บ.) เพียงแหล่งเดียว

: เครื่องหมาย ** หมายถึง ดำเนินการโดยให้แหล่งงบประมาณ(พ.ร.บ.) และเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ตารางผลการเบิกจ่ายงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 (แยกตามแหล่งงบประมาณ)

กิจกรรม	รวมงบประมาณ (บาท)		ร้อยละ		งบ พ.ร.บ. (บาท)		ร้อยละ		งบกองทุนฯ (บาท)		ร้อยละ
	แผน	ผล	แผน	ผล	แผน	ผล	แผน	ผล	แผน	ผล	
งบประมาณรวมทั้งสิ้น	171,209,500.00	161,840,835.62	94.53	94.53	57,288,000.00	54,475,892.99	95.09	95.09	113,921,500.00	107,364,942.63	94.24
โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	25,019,100.00	23,997,439.96	95.92	95.92	11,129,100.00	11,127,799.89	99.99	99.99	13,890,000.00	12,869,640.07	92.65
- กิจกรรมส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ในเขตปฏิรูปที่ดิน	25,019,100.00	23,997,439.96	95.92	95.92	11,129,100.00	11,127,799.89	99.99	99.99	13,890,000.00	12,869,640.07	92.65
โครงการยกระดับศักยภาพการพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ	28,338,900.00	26,789,098.07	94.53	94.53	19,026,700.00	18,153,391.00	95.41	95.41	9,312,200.00	8,635,707.07	92.74
- กิจกรรมยกระดับศักยภาพการพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ	28,338,900.00	26,789,098.07	94.53	94.53	19,026,700.00	18,153,391.00	95.41	95.41	9,312,200.00	8,635,707.07	92.74
โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน	49,200,400.00	46,684,866.00	94.89	94.89	1,736,000.00	1,707,891.23	98.38	98.38	47,464,400.00	44,976,974.77	94.76
- กิจกรรมพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนในเขตปฏิรูปที่ดิน	49,200,400.00	46,684,866.00	94.89	94.89	1,736,000.00	1,707,891.23	98.38	98.38	47,464,400.00	44,976,974.77	94.76
โครงการพัฒนารัฐวิสาหกิจชุมชน	24,968,400.00	23,182,298.58	92.84	92.84	5,399,400.00	4,878,240.22	90.35	90.35	19,569,000.00	18,304,058.36	93.54
- กิจกรรมพัฒนารัฐวิสาหกิจชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน	24,968,400.00	23,182,298.58	92.84	92.84	5,399,400.00	4,878,240.22	90.35	90.35	19,569,000.00	18,304,058.36	93.54
โครงการพัฒนาผู้แทนเกษตรกร	4,068,900.00	4,062,153.80	99.83	99.83	4,068,900.00	4,062,153.80	99.83	99.83	-	-	-
- กิจกรรมพัฒนาผู้แทนเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน	4,068,900.00	4,062,153.80	99.83	99.83	4,068,900.00	4,062,153.80	99.83	99.83	-	-	-
โครงการลดการเผาเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน	8,462,000.00	8,293,815.43	98.01	98.01	7,125,000.00	7,002,944.43	98.29	98.29	1,337,000.00	1,290,871.00	96.55
- กิจกรรมลดการเผาเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน	8,462,000.00	8,293,815.43	98.01	98.01	7,125,000.00	7,002,944.43	98.29	98.29	1,337,000.00	1,290,871.00	96.55
โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)	22,703,000.00	21,045,044.38	92.70	92.70	8,283,800.00	7,231,972.42	87.30	87.30	14,419,200.00	13,813,071.96	95.80
- กิจกรรมพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่องในเขตปฏิรูปที่ดิน (Smart Farmer)	22,703,000.00	21,045,044.38	92.70	92.70	8,283,800.00	7,231,972.42	87.30	87.30	14,419,200.00	13,813,071.96	95.80
โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร	8,448,800.00	7,786,119.40	92.16	92.16	519,100.00	311,500.00	60.01	60.01	7,929,700.00	7,474,619.40	94.26
- กิจกรรมยกระดับรายได้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ	8,448,800.00	7,786,119.40	92.16	92.16	519,100.00	311,500.00	60.01	60.01	7,929,700.00	7,474,619.40	94.26

หมายเหตุ : ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2568

สรุปผลงานเชิงคุณภาพโครงการฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

กิจกรรม	ตัวชี้วัด/ผลสัมฤทธิ์	ผลตัวชี้วัด/ผลสัมฤทธิ์
<ul style="list-style-type: none"> โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ 	<p>พื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินที่ได้รับการพัฒนาตามแนวทางการเกษตร แบบแปลงใหญ่จำนวน 35 แปลง</p> <p>ร้อยละ 60 ของเกษตรกรที่ผ่านการฝึกอบรมนำความรู้ไปใช้</p> <p>มูลค่าผลผลิตของสินค้าเกษตรสำคัญในเขตปฏิรูปที่ดินเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 15</p> <p>ร้อยละ 60 ของเกษตรกรที่นำความรู้ไปใช้มีรายได้ครัวเรือนเกษตร เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 (วัดแปลงปีที่ 2 และ 3)</p>	<p>พื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินที่ได้รับการพัฒนาตามแนวทางการเกษตร แบบแปลงใหญ่จำนวน 35 แปลง</p> <p>ร้อยละ 99.86 ของเกษตรกรที่ผ่านการฝึกอบรมนำความรู้ไปใช้</p> <p>มูลค่าผลผลิตของสินค้าเกษตรสำคัญในเขตปฏิรูปที่ดินเพิ่มขึ้น ร้อยละ 29.25</p> <p>ร้อยละ 60 ของเกษตรกรที่นำความรู้ไปใช้มีรายได้ครัวเรือนเกษตร เพิ่มขึ้น ร้อยละ 17.36 (วัดแปลงปีที่ 2 และ 3)</p>
<ul style="list-style-type: none"> โครงการยกระดับศักยภาพการพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ 	<p>เกษตรกรผู้ผลิตสมุนไพรในเขตปฏิรูปที่ดินได้รับการฝึกอบรมให้ความรู้เรื่องการผลิต การเพิ่มมูลค่า และการพัฒนาช่องทางด้านการตลาดสมุนไพร จำนวน 550 ราย</p> <p>กลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตสมุนไพรในเขตปฏิรูปที่ดินได้รับการสนับสนุนเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าสมุนไพร จำนวน 51 แห่ง</p> <p>ร้อยละ 60 ของเกษตรกรที่ผ่านการฝึกอบรมนำความรู้ไปใช้</p> <p>มูลค่าสินค้าเกษตรชีวภาพเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 15</p> <p>ร้อยละ 60 ของเกษตรกร ที่นำความรู้ไปใช้มีรายได้สุทธิครัวเรือน เกษตรเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10</p>	<p>เกษตรกรผู้ผลิตสมุนไพรในเขตปฏิรูปที่ดินได้รับการฝึกอบรมให้ความรู้เรื่องการผลิต การเพิ่มมูลค่า และการพัฒนาช่องทางด้านการตลาดสมุนไพร จำนวน 550 ราย</p> <p>กลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตสมุนไพรในเขตปฏิรูปที่ดินได้รับการสนับสนุนเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าสมุนไพร 51 แห่ง</p> <p>ร้อยละ 92.72 ของเกษตรกรที่ผ่านการฝึกอบรมนำความรู้ไปใช้</p> <p>มูลค่าสินค้าเกษตรชีวภาพเพิ่มขึ้น ร้อยละ 35.92</p> <p>ร้อยละ 60 ของเกษตรกรที่นำความรู้ไปใช้มีรายได้สุทธิครัวเรือน เกษตรเพิ่มขึ้น ร้อยละ 22.37</p>
<ul style="list-style-type: none"> โครงการพัฒนาผู้แทนเกษตรกร 	<p>ผู้แทนเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ จำนวน 800 ราย</p> <p>ร้อยละ 95 ของเกษตรกรที่ผ่านการฝึกอบรมนำความรู้ไปใช้</p> <p>ร้อยละ 95 ของผู้แทนเกษตรกรมีส่วนร่วมในกระบวนการปฏิรูปที่ดิน</p>	<p>ผู้แทนเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ จำนวน 806 ราย คิดเป็นร้อยละ 100.75</p> <p>ร้อยละ 99.63 ของผู้แทนเกษตรกรที่ผ่านการอบรมนำความรู้ไปใช้</p> <p>ร้อยละ 99.63 ของผู้แทนเกษตรกรมีส่วนร่วมในกระบวนการปฏิรูปที่ดิน</p>

สรุปผลงานเชิงคุณภาพโครงการฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

กิจกรรม	ตัวชี้วัด/ผลสัมฤทธิ์	ผลตัวชี้วัด/ผลสัมฤทธิ์
<ul style="list-style-type: none"> โครงการพัฒนารัฐวิสาหกิจชุมชน 	<p>เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ จำนวน 2,000 ราย</p> <p>วิสาหกิจชุมชน สหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ได้รับการพัฒนาธุรกิจชุมชน จำนวน 110 กลุ่ม</p> <p>ร้อยละ 60 ของเกษตรกรที่ผ่านการฝึกอบรมนำความรู้ไปใช้</p> <p>สหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับ 1 และ 2 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 48</p> <p>วิสาหกิจชุมชนมีความเข้มแข็ง ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 33</p> <p>ร้อยละ 60 ของเกษตรกรที่นำความรู้ไปใช้มีรายได้สุทธิครัวเรือน เกษตรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10</p> <p>เกษตรกรได้รับการพัฒนาเพื่อยกระดับรายได้จำนวน 600 ราย</p> <p>ร้อยละ 60 ของเกษตรกรที่ผ่านการฝึกอบรมนำความรู้ไปใช้ประโยชน์</p> <p>ร้อยละ 60 ของเกษตรกรมีรายได้เงินสุทธิตริครัวเรือนเกษตรกร เพิ่มขึ้นร้อยละ 10</p> <p>เกษตรกรได้รับการส่งเสริมองค์ความรู้ในการลดการเผาในเขตปฏิรูปที่ดิน จำนวน 1,200 ราย</p> <p>พื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินได้รับส่งเสริมให้เกิดการลดการเผาเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร จำนวน 12,000 ไร่</p> <p>ร้อยละ 60 ของเกษตรกรที่ผ่านการอบรมมีการบริหารจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในแปลงตนเอง</p> <p>ร้อยละ 70 ของเกษตรกรที่ผ่านการอบรมมีการนำความรู้ไปถ่ายทอดให้กับเกษตรกรในชุมชน</p>	<p>เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ จำนวน 2,000 ราย คิดเป็นร้อยละ 100</p> <p>วิสาหกิจชุมชน สหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ได้รับการพัฒนาธุรกิจชุมชน จำนวน 110 กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 100 ร้อยละ 99.70 ของเกษตรกรที่ผ่านการฝึกอบรมนำความรู้ไปใช้</p> <p>ร้อยละ 60.00 ของสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน มีความเข้มแข็งในระดับ 1 และ 2 (สหกรณ์การเกษตรฯ จำนวน 20 กลุ่ม มีสหกรณ์การเกษตรฯ ที่มีความเข้มแข็งในระดับ 1 และ 2 จำนวน 12 กลุ่ม)</p> <p>ร้อยละ 64.44 ของวิสาหกิจชุมชนมีความเข้มแข็ง (วิสาหกิจชุมชน จำนวน 90 กลุ่ม มีวิสาหกิจชุมชน ที่มีความเข้มแข็ง ระดับดี จำนวน 58 กลุ่ม)</p> <p>ร้อยละ 60.00 ของเกษตรกรที่นำความรู้ไปใช้มีรายได้สุทธิครัวเรือน เกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.75</p> <p>เกษตรกรได้รับการพัฒนาเพื่อยกระดับรายได้ จำนวน 600 ราย คิดเป็นร้อยละ 100</p> <p>เกษตรกรที่ผ่านการฝึกอบรมนำ ความรู้ไปใช้ประโยชน์ จำนวน 597 ราย คิดเป็นร้อยละ 99.5</p> <p>ร้อยละ 60 ของเกษตรกรมีรายได้เงินสุทธิตริครัวเรือนเกษตรกร เพิ่มขึ้นร้อยละ 24.79</p> <p>เกษตรกรได้รับการส่งเสริมองค์ความรู้ในการลดการเผาในเขตปฏิรูปที่ดิน จำนวน 1,200 ราย</p> <p>พื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินได้รับส่งเสริมให้เกิดการลดการเผาเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร จำนวน 12,000 ไร่</p> <p>เกษตรกรที่ผ่านการอบรมมีการบริหารจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในแปลงตนเอง จำนวน 1,198 ราย คิดเป็นร้อยละ 99.83</p> <p>เกษตรกรที่ผ่านการอบรมมีการนำความรู้ไปถ่ายทอดให้กับเกษตรกรในชุมชน จำนวน 1,121 ราย คิดเป็นร้อยละ 93.41</p>
<ul style="list-style-type: none"> โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร 		
<ul style="list-style-type: none"> โครงการลดการเผาเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน 		

สรุปผลงานเชิงคุณภาพโครงการฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

กิจกรรม	ตัวชี้วัด/ผลสัมฤทธิ์	ผลตัวชี้วัด/ผลสัมฤทธิ์
<ul style="list-style-type: none"> โครงการพัฒนาเกษตรกรยั่งยืน 	<p>พื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินที่ได้รับการส่งเสริมให้เป็นเกษตรกรรวมยั่งยืน จำนวน 36,000 ไร่</p> <p>เกษตรกรได้รับการส่งเสริมองค์ความรู้เกี่ยวกับเกษตรกรรวมยั่งยืน จำนวน 7,300 ราย</p> <p>ร้อยละ 60 ของเกษตรกรที่ผ่านการฝึกอบรมนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้</p> <p>ร้อยละ 40 ของพื้นที่ส่งเสริมมีการปรับเปลี่ยนเข้าสู่ระบบเกษตรกรรวมยั่งยืน</p> <p>มูลค่าสินค้าเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ 5</p> <p>ร้อยละ 60 ของเกษตรกรที่นำความรู้ไปใช้มีรายได้สุทธิครัวเรือน เกษตรเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10</p> <p>เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับการถ่ายทอดความรู้ในการพัฒนาเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer จำนวน 1,045 ราย</p>	<p>พื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินที่ได้รับการส่งเสริมให้เป็นเกษตรกรรวมยั่งยืน จำนวน 36,085.72 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 100.24</p> <p>เกษตรกรได้รับการส่งเสริมองค์ความรู้เกี่ยวกับเกษตรกรรวมยั่งยืน จำนวน 7,437 ราย คิดเป็นร้อยละ 101.88</p> <p>เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 7,437 ราย มีกานำความรู้ไปประยุกต์ใช้ จำนวน 7,329 ราย (คิดเป็นร้อยละ 98.55)</p> <p>พื้นที่ปรับเปลี่ยนเข้าสู่ระบบเกษตรกรรวมยั่งยืน จำนวน 31,437.45 ไร่ (คิดเป็นร้อยละ 87.12)</p> <p>มูลค่าสินค้าเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น ร้อยละ 37.31</p> <p>ร้อยละ 60 ของเกษตรกรที่นำความรู้ไปใช้มีรายได้สุทธิครัวเรือน เกษตรเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 32.07</p> <p>เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับการถ่ายทอดความรู้ในการพัฒนาเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer จำนวน 1,045 ราย คิดเป็นร้อยละ 100</p> <p>เกษตรกรผ่านการฝึกอบรมนำความรู้ไปใช้ ร้อยละ 99.14</p>
<ul style="list-style-type: none"> โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) 	<p>ร้อยละ 60 ของเกษตรกรที่นำความรู้ไปใช้มีรายได้เงินสุทธิ ครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10</p> <p>ร้อยละ 60 ของเกษตรกร มีรายได้เงินสุทธิครัวเรือน เกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 10</p>	<p>เกษตรกรได้รับการพัฒนาเป็น Existing Smart Farmer ร้อยละ 92.15</p> <p>เกษตรกรได้รับการพัฒนาเป็นผู้ประกอบการ ร้อยละ 17.70</p> <p>ร้อยละ 60 ของเกษตรกรที่นำความรู้ไปใช้มีรายได้เงินสุทธิ ครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้น ร้อยละ 25.09</p> <p>ร้อยละ 60 ของเกษตรกร มีรายได้เงินสุทธิครัวเรือน เกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 25.65</p>

ผลการดำเนินงาน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิต มีผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น และผลผลิตมีคุณภาพ
2. เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่ม เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตร และมีการบริหารจัดการร่วมกันตลอดโซ่อุปทาน ภายใต้การบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน

พื้นที่ดำเนินการ/เป้าหมาย

จำนวน 35 แปลง 30 จังหวัด

เกษตรกร 1,459 ราย

แปลงพัฒนาต่อเนื่องปีที่ 3

เข้าร่วมโครงการปีงบประมาณ

พ.ศ. 2566 จำนวน 13 แปลง

แปลงพัฒนาต่อเนื่องปีที่ 2

เข้าร่วมโครงการปีงบประมาณ

พ.ศ. 2567 จำนวน 16 แปลง

แปลงปีที่ 1

เข้าร่วมโครงการปีงบประมาณ

พ.ศ. 2568 จำนวน 6 แปลง

(เชียงใหม่ นครสวรรค์ น่าน พะเยา พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ ลำปาง สุโขทัย อุทัยธานี ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด สกลนคร หนองคาย หนองบัวลำภู อุดรธานี อุบลราชธานี อำนาจเจริญ ชัยนาท พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สุพรรณบุรี ชุมพร พัทลุง และสุราษฎร์ธานี)

การดำเนินงาน

ส่งเสริม/สนับสนุนองค์ความรู้

สร้างกระบวนการเรียนรู้ พัฒนาทักษะ แก่เกษตรกรแปลงใหญ่ให้สามารถลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิต เพิ่มคุณภาพ มีการบริหารจัดการ เพิ่มช่องทางตลาด

สนับสนุนปัจจัยการผลิต

สนับสนุนปัจจัยการผลิตที่เอื้อต่อการพัฒนาตามแนวทางระบบการเกษตรแบบแปลงใหญ่ตามศักยภาพของพื้นที่แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ เพื่อช่วยลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต จำนวน 35 แปลง อาทิ เมล็ดพันธุ์ต่าง ๆ ต้นพันธุ์/ท่อนพันธุ์ ปุ๋ยเคมี สารปรับสภาพดิน มูลสัตว์ ปอสเฟต ไตรโคเตอร์มา ฮิวมิคกาน้ำตาล เชือกฟางสำหรับโยงทุเรียน เป็นต้น

ติดตามการดำเนินงาน

พูดคุยแลกเปลี่ยนการขับเคลื่อนงาน ปัญหา ข้อคิดเห็น ร่วมกับเกษตรกร พร้อมทั้งให้คำปรึกษา คำแนะนำ แนวทางในการพัฒนา กลุ่มต่อไป ซึ่งข้อสังเกตจากการลงพื้นที่พบว่ากลุ่มเกษตรกรส่วนใหญ่สูงอายุ ขาดแรงงานคนรุ่นใหม่เพื่อสานต่อการดำเนินงานของกลุ่ม มีความต้องการเรียนรู้และความเข้าใจเรื่องการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตต่อไป

ผลการพัฒนา

เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ได้รับการพัฒนาตามแนวทางระบบการเกษตรแบบแปลงใหญ่ จำนวน 35 แปลง ร้อยละ 99.86 ของเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริม พัฒนา นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ เกิดการรวมกลุ่มกันพัฒนาผลผลิตในแปลงในรูปแบบกลุ่ม มีรายได้ภาคการเกษตรเฉลี่ยของครัวเรือนเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.93 เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตได้ร้อยละ 9.72 ผลผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 29.64 มูลค่าผลผลิตของสินค้าเกษตรสำคัญในเขตปฏิรูปที่ดินเพิ่มขึ้นร้อยละ 29.25 กลุ่มเกษตรกรมีการแปรรูป แป้งต้นและพร้อมจำหน่าย อาทิ ข้าวเกรียบหอมแขก กระทียมดอง ทอ้งมันข้าวไรซ์เบอร์รี่ เครื่องแกง ขมิ้นอบแห้ง ตะไคร้อบแห้ง สบู่สครับ มันแกว สเปรย์สมุนไพรชาไค้ดำ เป็นต้น

มีการพัฒนาคุณภาพสินค้าแปลงใหญ่ให้สูงขึ้น โดยการส่งเสริมให้ความรู้เรื่องเกี่ยวกับมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตร อาทิ มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practice : GAP) เกษตรอินทรีย์ การทำเกษตรผ่านระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม (Participatory Guarantee Systems : PGS) รวมถึง มาตรฐานสินค้าเกษตรเรื่อง เส้นไหมดิบ : เส้นไหมไทยสาว (มกษ 8000-2565) โดยเกษตรกรได้รับการรับรองมาตรฐานจำนวน 387 ราย แบ่งเป็น GAP จำนวน 277 ราย มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ จำนวน 1 ราย PGS จำนวน 99 ราย มกษ 8000-2565 จำนวน 10 ราย อยู่ระหว่างรอรับการตรวจประเมินแปลง จำนวน 228 และอยู่ระหว่างการยื่นขอรับรอง จำนวน 3 ราย ทั้งนี้ การตลาดสินค้าในแปลงใหญ่ มีการเชื่อมโยงตลาด ทั้งตลาดท้องถิ่น ตลาด Online ตลาดชุมชน รวมถึงงานจัดแสดงสินค้า การเกษตรของหน่วยงานต่าง (ข้อมูล ณ วันที่ 26 กันยายน 2568)

การนำความรู้ไปใช้

- 99.31% นำความรู้มาใช้ในแปลง
- 10.23% นำความรู้ไปเป็นวิทยากรถ่ายทอด
- 67.47% นำความรู้ไปช่วยเหลือ/แนะนำผู้อื่น
- 79.68% นำความรู้ไปเป็นข้อมูลในการวางแผน

ตัวอย่างแปลงที่ดำเนินการครบ 3 ปี

แปลงใหญ่มันแกวอินทรีย์และผักบ้านวังโจด ม.15 ต.ห้วยเตย อ.กุดรัง จ.มหาสารคาม

ปร.แปลง : นายสมร โคตรเสนา

32 ราย 83 ไร่

กระบวนการส่งเสริมและพัฒนา

- จัดกระบวนการเรียนรู้เชิงบูรณาการ โดยให้เกษตรกรได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ผ่านแปลงโรงเรียนเกษตรกร
- ทำแผนการผลิตเชิงกระบวนการเรียนรู้ผ่านแปลงโรงเรียนเกษตรกร
- สนับสนุนปัจจัยการผลิต
- ร่วมบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- พัฒนาศักยภาพสร้างเครือข่ายและต้นแบบมาตรฐานผลิตภัณฑ์

ปัจจัยความสำเร็จ

- กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็ง
- เกษตรกรมีส่วนร่วมในกระบวนการดำเนินงานตลอดห่วงโซ่
- ร่วมกับนักเคลื่อนไหวตามแผนงานที่กำหนดร่วมกัน
- สมาชิกปฏิบัติตามกฎระเบียบบทบาทหน้าที่

หน่วยงานร่วมบูรณาการ

หน่วยงานระดับจังหวัดภายใต้ กน. สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มหาวิทยาลัยขอนแก่น อองต. ห้วยเตย กรมส่งเสริมการเกษตร ห้วยเตย สำนักงานพาณิชย์จังหวัด

การบรรลุเป้าหมายสู่ความยั่งยืน

ด้านเศรษฐกิจ
เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการใช้เมล็ดพันธุ์ของตนเอง และเป็นแนววิถี ทำได้กลุ่มมีโอกาสและมีช่องทางการตลาดมากขึ้น

สังคม
เกษตรกรมีความเข้มแข็ง เกิดการรวมกลุ่มบริหารจัดการภายในกลุ่ม มีส่วนร่วมในการดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ เช่น ฝึกการทำเกษตรอินทรีย์ ตรวจสอบประเมินแปลงบริหารจัดการด้วยกลุ่มเอง

สิ่งแวดล้อม
เกษตรกร ปรึกษา ชุมชน ผู้บริโภคมีความปลอดภัยจากสารเคมีและสิ่งตกค้าง ระบบการผลิตเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ผลการดำเนินงาน

- ลดต้นทุน: ใช้เมล็ดพันธุ์ตัวเอง ทำจุดอินทรีย์ ปุ๋ยหมัก น้ำหมักใช้เอง ต้นทุนลดลงจากเดิม 5,500 บาท/ไร่ เป็น 4,000 บาท/ไร่ **คิดเป็นร้อยละ 27.27**
- เพิ่มผลผลิต: ผลผลิตเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 3,000 กก./ไร่ (จาก 4,000 กก./ไร่ เป็น 7,000 กก./ไร่) **คิดเป็นร้อยละ 75**
- พัฒนาคุณภาพ: GAP 6 ราย PGS ในแกวอินทรีย์ 32 ราย ทั่วประเทศหรือ ในรูปแบบกลุ่ม 32 ราย
- บริหารองค์กร: รวมกลุ่มบริหารจัดการผลผลิตร่วมกัน รวมกลุ่มบริหารจัดการองค์กร
- การตลาด: หน่วยงานระดับจังหวัด สำนักงานนิรการการเกษตรอินทรีย์ ผลิตเป็นแกวตลาดเครือข่ายกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ ตลาดออนไลน์

แปลงปี 2566 รหัสแปลง 11994 ผลการดำเนินงานปีงบประมาณ 2568 (ที่มา : ส.ป.ก. มหาสารคาม)

แปลงใหญ่พืชสมุนไพร (ขมิ้น) ต.คลองพา อ.ท่าชนะ จ.สุราษฎร์ธานี

ปร. แปลง: นางราตรี พุ่มทอง

30 ราย 205 ไร่

กระบวนการส่งเสริมและพัฒนา

- ทบทวนบัญชีรายชื่อและข้อมูลพื้นฐานของสมาชิกให้เป็นปัจจุบัน
- สนับสนุนองค์ความรู้ เน้นการพัฒนาคุณภาพผลผลิต การเชื่อมโยงตลาด และการบริหารจัดการกลุ่ม
- สนับสนุนปัจจัยการผลิต
- จัดเก็บข้อมูลผล การดำเนินงาน สรุปผลการดำเนินงานร่วมกับเกษตรกร

ปัจจัยความสำเร็จ

- ผู้ดำเนินงานมีความเข้มแข็ง
- เกษตรกรพึ่งตนเองได้มีสภาวะราคาสินค้าเกษตรที่มีความผันผวน และสภาพอากาศที่แปรปรวน
- แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนา

หน่วยงานร่วมบูรณาการ

- สถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี
- สำนักงานเกษตรอำเภوتاชนะ
- สำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี

การบรรลุเป้าหมายสู่ความยั่งยืน

- ด้านสังคม:** เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น มีต้นทุนการผลิตลดลง มีเครือข่ายในการจำหน่ายผลผลิตเพิ่มขึ้น
- ด้านเศรษฐกิจ:** สมาชิกภายในกลุ่มมีความสามัคคีมากขึ้น มีการร่วมคิดร่วมทำ ร่วมกันแก้ปัญหาและศึกษาหาการดำเนินงานของกลุ่มและชุมชน
- ด้านสิ่งแวดล้อม:** มีการลดใช้สารเคมี นำสารชีวภัณฑ์มาใช้ ในการกำจัดศัตรูพืช แทนยาปราบศัตรูพืช

ผลการดำเนินงาน

- ลดต้นทุน: ต้นทุนเฉลี่ยลดลงจำนวน 14.37%
- เพิ่มผลผลิต: ผลผลิตเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 192.67 กก.
- พัฒนาคุณภาพ: ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้า GAP จำนวน 13 ราย อยู่ระหว่างการขอรับรองมาตรฐานสินค้า GAP จำนวน 17 ราย
- บริหารองค์กร: บริหารจัดการผลผลิต, การตลาด, การจัดการองค์กรเชิงวิชาการเพิ่มขึ้น
- การตลาด: พอดีตามกลาง และผ่านตลาดออนไลน์

แปลงปี 2566 รหัสแปลง 12034 ผลการดำเนินงานปีงบประมาณ 2568 (ที่มา : ส.ป.ก. สุราษฎร์ธานี)

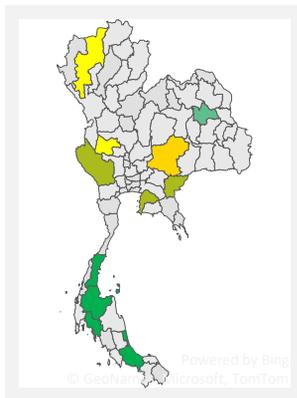
โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร

กิจกรรมยกระดับรายได้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมอาชีพ สร้างรายได้ และพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะ ศักยภาพ ในด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การบริหารจัดการสินค้าและการตลาด ให้แก่เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน
2. เพื่อสร้างความเข้มแข็ง และพัฒนาการบริหารจัดการองค์กร/กลุ่ม และธุรกิจชุมชนให้แก่สถาบันเกษตรกร ในเขตปฏิรูปที่ดิน
3. เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และยกระดับ ศักยภาพผู้นำชุมชนคณะกรรมการ สถาบันเกษตรกรให้มีภาวะผู้นำ ทันทต่อการเปลี่ยนแปลง และเป็นต้นแบบ สามารถขยายผลในพื้นที่
4. เพื่อบูรณาการ สร้างเครือข่าย ความร่วมมือ การส่งเสริม พัฒนาอาชีพ และการตลาดในเขตปฏิรูปที่ดิน

พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ คทช. ที่ได้รับการจัดที่ดิน ในเขตปฏิรูปที่ดิน 11 จังหวัด (เชียงใหม่ อุทัยธานี กาฬสินธุ์ นครราชสีมา กาญจนบุรี ชลบุรี สระแก้ว กระบี่ ชุมพร สงขลา และสุราษฎร์ธานี)

15 สหกรณ์ 6 กลุ่มเกษตรกร

รูปแบบกิจกรรม

- อบรมให้ความรู้/ศึกษาดูงาน 4 หลักสูตร และสนับสนุนปัจจัยการผลิต ดำเนินการโดย ส.ป.ก.จังหวัด
1. หลักสูตรการจัดทำ สรุปรและ ทบทวนแผนชุมชน
  2. หลักสูตรการส่งเสริมพัฒนาอาชีพ และการตลาดในพื้นที่ คทช. ในเขตปฏิรูปที่ดิน
  3. หลักสูตรการศึกษาดูงานเพื่อพัฒนา ศักยภาพคณะกรรมการและสมาชิก สถาบันเกษตรกรในพื้นที่ คทช. ในเขต ปฏิรูปที่ดิน
  4. สนับสนุนปัจจัยการผลิต ดำเนินการโดย ส.ป.ก.ส่วนกลาง หลักสูตรการพัฒนาผู้นำสถาบัน เกษตรกร และเชื่อมโยงภาคี เครือข่าย คทช. ในเขตปฏิรูปที่ดิน

ผลการพัฒนา

เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ คทช. ในเขตปฏิรูปที่ดิน ได้รับการพัฒนาเพื่อยกระดับรายได้จำนวน 600 ราย คิดเป็นร้อยละ 100

เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายที่ผ่านการฝึกอบรมนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ จำนวน 597 ราย คิดเป็นร้อยละ 99.5

ร้อยละ 60 ของเกษตรกรมีรายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 24.79 โดยคำนวณจากร้อยละ 60 ของเกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย คือ 360 ราย พบว่า มีรายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตร ก่อนเข้าร่วมโครงการ 24,207.93 บาท/ปี และหลังเข้าร่วมโครงการ 30,208.73 บาท/ปี เพิ่มขึ้นจากก่อนเข้าร่วมโครงการ 6,000.80 บาท

ร้อยละ 60 ของเกษตรกรที่นำความรู้ไปใช้มีรายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 24.79 (คำนวณจาก เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด 600 ราย มีเกษตรกรที่นำความรู้ไปใช้ จำนวน 597 ราย ซึ่งร้อยละ 60 ของเกษตรกรที่นำความรู้ไปใช้ คือ 359 ราย (เรียงจากน้อยไปมาก ตัดเกษตรกรออก 238 ราย (หัวท้าย) คำนวณจาก 359 ราย) พบว่า มีรายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตร ก่อนเข้าร่วมโครงการ 24,282.67 บาท/ปี และหลังเข้าร่วมโครงการ 30,302.36 บาท/ปี เพิ่มขึ้นจากก่อนเข้าร่วมโครงการ 6,019.69 บาท)

เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนการเกษตรเพิ่มขึ้น โดยมีรายได้สุทธิครัวเรือนเกษตรเฉลี่ยก่อนเข้าร่วมโครงการ 2,037 บาท/เดือน/ราย และมีรายได้สุทธิครัวเรือนเกษตรเฉลี่ยหลังเข้าร่วมโครงการ 3,294 บาท/เดือน/ราย นั่นคือ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้ เงินสดสุทธิทางการเกษตรเพิ่มขึ้น ร้อยละ 61.71

การนำความรู้ไปใช้

- 86.7% นำไปปรับใช้บริหารจัดการในแปลง
- 58.8% นำไปเป็นข้อมูลในการวางแผนสู่การปฏิบัติในอนาคต
- 30.0% นำความรู้ที่ได้รับนำไปพัฒนาผลิตภัณฑ์และเพิ่มมูลค่าสินค้า

เกษตรกรต้นแบบ

ตัวอย่างเกษตรกรที่ได้รับการคัดเลือกเป็นต้นแบบ

จังหวัดสระแก้ว

สหกรณ์ปฏิรูปที่ดินอำเภอโคกสูง จำกัด

นายสมเดช นามพันเมือง

ความรู้โดดเด่น

- การเลี้ยงจิ้งหรีด

ผลการพัฒนา

เกษตรกรต้นแบบ

ตัวอย่างเกษตรกรที่ได้รับการคัดเลือกเป็นต้นแบบ

จังหวัดชลบุรี

สหกรณ์การเกษตรปฐวิรูปที่ดินอำเภอบ่อทอง จำกัด

นางสาวบุญญาดา ไอบ่อแดน

ความรู้โดดเด่น

- เลี้ยงไก่
- เลี้ยงกบ
- เลี้ยงแมลงดา
- ผสมผสาน

เกษตรกรต้นแบบ

ตัวอย่างเกษตรกรที่ได้รับการคัดเลือกเป็นต้นแบบ

จังหวัดกาญจนบุรี

สหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินตำบลสิงห์ จำกัด

นายพรชัย คำชู

ความรู้โดดเด่น

- การขยายพันธุ์พืช
- การทำน้ำหมักชีวภาพจากสับปะรด
- การเพาะเลี้ยงเห็ดนางแดง
- การเลี้ยงปลาตู้และไก่ไข่
- การผสมดินและหมักดิน

กราฟแสดงรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

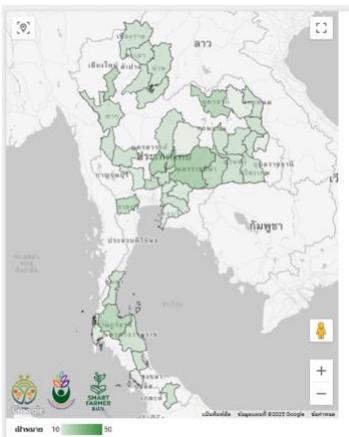
โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเป็รื่อง (Smart Farmer)

กิจกรรมพัฒนาเกษตรกรปราดเป็รื่องในเขตปฏิรูปที่ดิน (Smart Farmer)
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาเกษตรกรสู่การเป็น Smart Farmer ที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ในการผลิตและบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน
2. เพื่อเพิ่มขีดความสามารถให้ Smart Farmer สู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตรในระดับต่าง ๆ
3. เพื่อสร้างต้นแบบและพัฒนาเครือข่าย Smart Farmer ในเขตปฏิรูปที่ดิน

พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดิน จำนวน 49 จังหวัด

ภาคเหนือ 13 จังหวัด ได้แก่ กำแพงเพชร เชียงราย เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ น่าน พะเยา เพชรบูรณ์ แพร่ ลำพูน สุโขทัย อุตรดิตถ์ และอุทัยธานี

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 15 จังหวัด ได้แก่ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ สกลนคร สุรินทร์ อำนาจเจริญ อุตรธานี และอุบลราชธานี

ภาคกลาง 13 จังหวัด ได้แก่ กาญจนบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ชัยนาท นครนายก นครปฐม ปราจีนบุรี พระนครศรีอยุธยา ระยอง ราชบุรี ลพบุรี สระบุรี และสุพรรณบุรี

ภาคใต้ 8 จังหวัด ได้แก่ ชุมพร นครศรีธรรมราช ปัตตานี พังงา พัทลุง ยะลา สตูล และสุราษฎร์ธานี

การดำเนินงาน

- ✓ จัดทำแผนพัฒนาอาชีพให้กับเกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย
- ✓ จัดฝึกอบรมเสริมสร้างองค์ความรู้ให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ
- ✓ ศึกษาดูงานในพื้นที่จากเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม

ผลการพัฒนา

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับการถ่ายทอดความรู้ ในการพัฒนาเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer จำนวน 1,045 ราย (คิดเป็นร้อยละ 100)

ร้อยละ 99.14 ของเกษตรกรที่ผ่านการฝึกอบรม นำความรู้ไปใช้ (คิดเป็นจำนวน 1,036 ราย)

การนำความรู้ไปใช้

- 98.26% นำไปใช้ในการบริหารจัดการแปลง
- 80.02% นำไปเป็นข้อมูลในการวางแผน
สู่การปฏิบัติในอนาคต
- 60.73% นำไปแนะนำเผยแพร่แก่เกษตรกร
ท่านอื่น
- 62.45% นำไปพัฒนาผลิตภัณฑ์และเพิ่มมูลค่า
- 54.15% นำไปใช้ในการพัฒนาช่องทางการขาย
และการตลาด

ร้อยละ 92.15 ของเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาเป็น Existing Smart Farmer (คิดเป็นจำนวน 963 ราย) และมี Smart Farmer ต้นแบบ ร้อยละ 7.66 (คิดเป็นจำนวน 80 ราย)

ร้อยละ 17.70 ของเกษตรกรได้รับการพัฒนาเป็นผู้ประกอบการ (คิดเป็นจำนวน 185 ราย)

ร้อยละ 60 ของเกษตรกรที่นำความรู้ไปใช้ มีรายได้สุทธิครัวเรือนเกษตรเพิ่มขึ้น ร้อยละ 25.09 (คิดเป็นเงินรายได้สุทธิครัวเรือนเกษตรเพิ่มขึ้น 23,149 บาท)

ร้อยละ 10 ของเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาและนำความรู้ไปใช้สามารถพัฒนาเป็นผู้ประกอบการ และมีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 28.22 (คิดเป็นเงินรายได้เพิ่มขึ้น 25,606 บาท)

ร้อยละ 60 ของเกษตรกร มีรายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 25.65 (คิดเป็นเงินรายได้สุทธิครัวเรือนเกษตรเพิ่มขึ้น 23,629 บาท)

ผลการประเมิน (ราย)

	Existing Smart Farmer	Developing Smart Farmer	Smart Farmer ต้นแบบ	ผู้ประกอบการ
ภาคเหนือ	274	20	19	40
ภาคอีสาน	311	24	27	40
ภาคกลาง	242	29	21	85
ภาคใต้	136	9	13	20
รวมทุกภาค	<u>963</u>	<u>82</u>	<u>80</u>	<u>185</u>

โครงการพัฒนารัฐกิจชุมชน

กิจกรรมพัฒนารัฐกิจชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างการมีส่วนร่วม ความร่วมมือ และความเข้มแข็งให้กับวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ในเขตปฏิรูปที่ดิน
2. เพื่อพัฒนาต่อยอดสินค้าเกษตรให้มีมูลค่าสูง ด้วยองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสม
3. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาช่องทางการตลาดสินค้าเกษตรที่หลากหลายและสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค
4. เพื่อส่งเสริมและพัฒนารายได้ให้กับวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินรวมทั้งมุ่งพัฒนาสู่ผู้ประกอบการธุรกิจสินค้าเกษตรแบบมืออาชีพ

พื้นที่ดำเนินการ

ส.ป.ก. 71 จังหวัด

วิสาหกิจชุมชน / สหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน
จำนวน 110 กลุ่ม เกษตรกรจำนวน 2,000 ราย

การดำเนินงาน

✔ สร้างความเข้มแข็ง

วิเคราะห์ศักยภาพกลุ่มจัดทำแผนพัฒนาศักยภาพ/แผนธุรกิจส่งเสริมการมีส่วนร่วมตามบทบาทหน้าที่/สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ อาคารและสิ่งก่อสร้าง

✔ เพิ่มมูลค่าสินค้า

ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าส่งเสริมการผลิตสินค้าตามมาตรฐานพัฒนาบรรจุภัณฑ์และสร้างแบรนด์สินค้า

✔ พัฒนาช่องทางการตลาด

ส่งเสริมและพัฒนาช่องทางการตลาดทุกระดับ ได้แก่ ตลาดชุมชน ตลาดกลางสินค้าเกษตร ตลาด Modern Trade และตลาดออนไลน์ โดยใช้การจับคู่ธุรกิจการค้า งานออกร้านต่าง ๆ

ผลการพัฒนา

เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ จำนวน 2,000 ราย คิดเป็นร้อยละ 100

วิสาหกิจชุมชน สหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ได้รับการพัฒนาธุรกิจชุมชน จำนวน 110 กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 100

ร้อยละ 99.70 ของเกษตรกรที่ผ่านการฝึกอบรม นำความรู้ไปใช้ (เกษตรกร จำนวน 2,000 ราย นำความรู้ไปใช้ จำนวน 1,994 ราย)

ร้อยละ 60.00 ของสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน มีความเข้มแข็งในระดับ 1 และ 2 (สหกรณ์การเกษตร จำนวน 20 กลุ่ม มีสหกรณ์การเกษตรฯ ที่มีความเข้มแข็งในระดับ 1 และ 2 จำนวน 12 กลุ่ม)

ร้อยละ 64.44 ของวิสาหกิจชุมชนมีความเข้มแข็ง (วิสาหกิจชุมชน จำนวน 90 กลุ่ม มีวิสาหกิจชุมชน ที่มีความเข้มแข็ง ระดับดี จำนวน 58 กลุ่ม)

ร้อยละ 60.00 ของเกษตรกรที่นำความรู้ไปใช้ มีรายได้สุทธิครัวเรือนเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.75 (เกษตรกร จำนวน 2,000 ราย นำความรู้ไปใช้ จำนวน 1,994 ราย โดยร้อยละ 60 ของเกษตรกรที่นำความรู้ไปใช้ จำนวน 1,196 ราย พบว่ามีรายได้สุทธิก่อนอบรม จำนวน 110,561,119 บาท และรายได้สุทธิหลังอบรม จำนวน 130,181,864 บาท ซึ่งมีรายได้เพิ่มขึ้นเฉลี่ยครัวเรือนละ 16,405.31 บาทต่อปี)

ภาพการดำเนินงานการออกธำเนาะนำสินค้ำต่าง ๆ

โครงการยกระดับศักยภาพการพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อส่งเสริมองค์ความรู้และเพิ่มศักยภาพในการผลิตสมุนไพรในเขตปฏิรูปที่ดินให้มีคุณภาพและมาตรฐาน
- 2) เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มวัตถุดิบสมุนไพรในเขตปฏิรูปที่ดินด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เหมาะสม
- 3) เพื่อส่งเสริมและพัฒนาช่องทางด้านการตลาดสินค้าสมุนไพรในเขตปฏิรูปที่ดินให้มีความหลากหลาย
- 4) เพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจสินค้าสมุนไพรของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน
- 5) เพื่อพัฒนาและเชื่อมโยงฐานข้อมูลสมุนไพรในเขตปฏิรูปที่ดิน

เป้าหมาย/พื้นที่ดำเนินการ

- 1) เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน 40 จังหวัด ได้รับการสนับสนุนกล้าพันธุ์สมุนไพร 200,000 กล้า และได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ในการผลิตสมุนไพรให้มีคุณภาพและมาตรฐาน จำนวน 100 ราย
- 2) กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน สถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินได้รับการส่งเสริมด้านการแปรรูปสมุนไพรด้วยโรงอบพลังงานแสงอาทิตย์ การพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตร การสร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม รวมทั้งการบริหารจัดการกลุ่มและการตลาด จำนวน 30 จังหวัด (จำนวน 51 แห่ง เกษตรกร 51 กลุ่ม จำนวน 510 ราย)

การดำเนินงาน

- ➔ จัดทำแปลงผลิตและขยายพันธุ์พืชสมุนไพร ผลิตกล้าพันธุ์จำนวน 200,000 กล้า
- ➔ ถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิตพืชสมุนไพรให้แก่เกษตรกรและผู้สนใจ
- ➔ สนับสนุนโรงงานอบพลังงานแสงอาทิตย์/ส่งเสริมและสนับสนุนองค์ความรู้แก่เกษตรกร
- ➔ จัดสร้างโรงอบเคลื่อนที่ขนาดเล็ก จำนวน 3 โรง และเข้าร่วมงานที่เกี่ยวข้องกับสมุนไพร

ผลการพัฒนา

เกษตรกรผู้ผลิตสมุนไพรในเขตปฏิรูปที่ดินได้รับการฝึกอบรมให้ความรู้เรื่องการผลิต การเพิ่มมูลค่า และการพัฒนาช่องทางด้านการตลาดสมุนไพร จำนวน 550 ราย คิดเป็นร้อยละ 100

กลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตสมุนไพรในเขตปฏิรูปที่ดินได้รับการสนับสนุนเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าสมุนไพร จำนวน 51 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 100

ร้อยละ 92.72 ของเกษตรกรที่ผ่านการฝึกอบรมนำความรู้ไปใช้ (เกษตรกรนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ จำนวน 510 ราย จาก 550 ราย)

มูลค่าสินค้าเกษตรชีวภาพเพิ่มขึ้น ร้อยละ 35.92

ร้อยละ 60 ของเกษตรกรที่นำความรู้ไปใช้มีรายได้สุทธิครัวเรือนเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 22.37

กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน สถาบันเกษตรกรหรือเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินได้รับการสนับสนุนกล้าพันธุ์สมุนไพร จำนวน 200,000 กล้า และเกษตรกรมีองค์ความรู้ในการผลิตสมุนไพรให้มีคุณภาพมาตรฐาน จำนวน 100 ราย คิดเป็นร้อยละ 100

กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน สถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินได้รับการส่งเสริมการแปรรูปสมุนไพรด้วยโรงอบพลังงานแสงอาทิตย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน จำนวน 51 แห่ง เกษตรกร จำนวน 510 ราย คิดเป็นร้อยละ 100

มูลค่าสมุนไพรในเขตปฏิรูปที่ดินเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.5

● กลุ่มเกษตรกรต้นแบบ

**วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่พืชสมุนไพรบ้านห้วยร่องคำ
อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ**

กลุ่มเป็นศูนย์รับซื้อสมุนไพรจากเครือข่ายในหลายจังหวัด เช่น ชมัญชน ชิง โพล กระจายดำ เพื่อจำหน่ายให้กับโรงงานเครื่องเทศในจังหวัดอำนาจเจริญ สมาชิกในกลุ่มที่เข้มแข็ง มีการบริหารจัดการที่ดี

ปัจจุบันสมาชิกได้รวมตัวกันปลูกสมุนไพร อาทิ ชมัญชน โพล ตะไคร้ ชิง รวมกว่า 50 ไร่ และได้รับมาตรฐาน GAP

สินค้าหลัก : สมุนไพรสด และสมุนไพรแปรรูป เช่น น้ำมันแว่น ยาหม่องสมุนไพร ลูกประคบ

**วิสาหกิจชุมชนอรรถิราฟาร์มเกษตรยุคใหม่
อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์**

กิจกรรมหลักของสมุนไพรที่มีอยู่ในท้องถิ่น เช่น มะกรูด โพล ตะไคร้ ชมัญชน เป็นต้น

ปัจจุบันสมาชิกได้ร่วมกันขยายพันธุ์พืชสมุนไพรที่ได้รับการสนับสนุนจาก ส.ป.ก. เช่น ชมัญชน โพล และนอกจากนี้กลุ่มยังมีแผนงานในการเป็นศูนย์กลางรับซื้อสมุนไพรในชุมชนเพื่อมาทำผลิตภัณฑ์สมุนไพรแปรรูป และรวบรวมผลผลิตเพื่อจำหน่ายในท้องถิ่น

สินค้าหลัก : น้ำมันนวด ยาหม่อง สมุนไพรอบแห้ง

**วิสาหกิจชุมชนพืชผักสมุนไพรบรูไฮไทย
อำเภอดอนตาล จังหวัดมุกดาหาร**

กิจกรรมหลักของสมุนไพรที่มีอยู่ในท้องถิ่น เช่น คอนแคน ปลาไหลเผือก 32 ประดง โพล ใบเป่า ใบหนาด ตะไคร้ ชมัญชน เป็นต้น โดยนำมาทำผลิตภัณฑ์สมุนไพรยอดซึ่งมีส่วนผสมเป็นสมุนไพรประมาณ 10 ชนิด

ปัจจุบันสมาชิกได้ร่วมกันขยายพันธุ์พืชสมุนไพรในท้องถิ่นเพื่ออนุรักษ์ไม่ให้สูญพันธุ์ เช่น คอนแคน วาน เปราะหอม และนอกจากนี้กลุ่มยังเป็นศูนย์กลางรับซื้อสมุนไพรในชุมชนเพื่อมาทำผลิตภัณฑ์สมุนไพรแปรรูป

สินค้าหลัก : น้ำมันนวด ยาหม่อง กระเจี๊ยบแดงอบแห้ง ยาอดสมุนไพร

โครงการพัฒนาเกษตรกรมยั่งยืนในเขตปฏิรูปที่ดิน

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถของเกษตรกรในการปฏิบัติตามหลักการและรูปแบบเกษตรกรมยั่งยืนสู่การเพิ่มพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนในเขตปฏิรูปที่ดิน
- 2) เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกรในการพัฒนาระดับการผลิต เพิ่มมูลค่าสินค้า และเพิ่มช่องทางการสร้างรายได้ ด้วยการจัดการเกษตรกรรมยั่งยืนตลอดห่วงโซ่คุณค่า
- 3) เพื่อส่งเสริมการรวมกลุ่มและพัฒนาขีดความสามารถของกลุ่มเกษตรกรและผู้นำเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการเกษตรกรรมยั่งยืนในระดับที่พึ่งตนเองได้ และเป็นต้นแบบในการขยายผลการพัฒนา

พื้นที่ดำเนินการ

โครงการพัฒนาเกษตรกรมยั่งยืนในเขตปฏิรูปที่ดิน มีพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินได้รับการส่งเสริมให้เป็นเกษตรกรมยั่งยืน 72 จังหวัด รวมพื้นที่จำนวน 36,085.72 ไร่ มีเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริม จำนวน 7,437 ราย และมีผู้นำเกษตรกรมยั่งยืนในเขตปฏิรูปที่ดินจำนวน 107 ราย เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ ต้นแบบ และกลไกร่วมในการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาเกษตรกรมยั่งยืนในเขตปฏิรูปที่ดิน

การดำเนินงาน

- ✔ วิเคราะห์ศักยภาพพื้นที่และเกษตรกรจัดทำแผน และเตรียมความพร้อม
- ✔ ฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพเกษตรกรผู้นำ บุคลากร และภาคีเครือข่าย
- ✔ การพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์จากระบบเกษตรกรรมยั่งยืน
- ✔ สนับสนุนปัจจัยการผลิต และวัสดุอื่น
- ✔ จัดงาน/ออกร้าน/ส่งเสริมตลาดเพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากร และผู้นำเกษตรกรมยั่งยืน
- ✔ ขับเคลื่อนงานตามนโยบายโดนดต้นไม้และอื่น ๆ

ผลการดำเนินงาน

ดำเนินการส่งเสริมเกษตรกรรายยั่งยืน จำนวน 7,437 ราย
พื้นที่ 36,085.72 ไร่

จากการส่งเสริมให้เป็นเกษตรกรรายยั่งยืน จำนวน
36,085.72 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 100.24 มีพื้นที่ปรับเปลี่ยน
เข้าสู่ระบบเกษตรกรรายยั่งยืน จำนวน 31,437.45 ไร่
(คิดเป็นร้อยละ 87.12) แบ่งเป็น

เกษตรผสมผสาน	วนเกษตร	ทฤษฎีใหม่	เกษตรอินทรีย์	เกษตรธรรมชาติ
14,445.62 ไร่ (45.95%)	11,186.60 ไร่ (35.58%)	1,309.72 ไร่ (13.20%)	4,149.06 ไร่ (4.17%)	346.45 ไร่ (1.10%)

- เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 7,437 ราย มีการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ จำนวน 7,329 ราย (คิดเป็นร้อยละ 98.55)

- ร้อยละ 60 ของเกษตรกรที่นำความรู้ไปใช้มีรายได้สุทธิครัวเรือนเกษตรเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 32.07 (รายได้ก่อนเข้าร่วมโครงการเฉลี่ย 61,688.03 บาท/ปี รายได้หลังเข้าร่วมโครงการเฉลี่ย 81,471.32 บาท/ปี)

- เกษตรกรสามารถยกระดับศักยภาพ เป็นผู้นำเกษตรกรรายยั่งยืนในเขตปฏิรูปที่ดิน จำนวน 107 ราย ในการเป็นแหล่งเรียนรู้ ต้นแบบ และกลไกร่วมในการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาเกษตรกรรายยั่งยืนในเขตปฏิรูปที่ดิน

- มูลค่าสินค้าเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น ร้อยละ 37.31

โครงการลดการเผาเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

วัตถุประสงค์

1. เพื่อลดการเผาเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน
2. เพื่อเสริมสร้างศักยภาพชุมชนในการจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน
3. เพื่อปรับเปลี่ยนหรือพัฒนาพื้นที่สู่การลดการเผาอย่างยั่งยืน และมีกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินที่ได้รับการส่งเสริมให้เกิดการลดการเผาเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร จำนวน 12,000 ไร่ เกษตรกร จำนวน 1,200 ราย ประกอบด้วย

1) ภาคเหนือ จำนวน 17 จังหวัด (3,450 ไร่ 345 ราย) ได้แก่ กำแพงเพชร เชียงราย เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ น่าน พะเยา พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน สุโขทัย อุตรดิตถ์ และอุทัยธานี

2) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 20 จังหวัด (5,400 ไร่ 540 ราย) ได้แก่ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บึงกาฬ บุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย ศรีสะเกษ สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย หนองบัวลำภู อำนาจเจริญ อุตรดิตถ์ และอุบลราชธานี

3) ภาคกลาง จำนวน 13 จังหวัด (2,700 ไร่ 270 ราย) ได้แก่ กาญจนบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ชัยนาท ตราด นครนายก ประจวบคีรีขันธ์ ปราจีนบุรี ราชบุรี ลพบุรี สระบุรี สระแก้ว และสุพรรณบุรี

4) ภาคใต้ จำนวน 3 จังหวัด (450 ไร่ 45 ราย) ได้แก่ กระบี่ ตรัง และสุราษฎร์ธานี

การดำเนินงาน

จัดตั้งศูนย์รณรงค์หยุดการเผา

รณรงค์ ประชาสัมพันธ์ และสร้างการรับรู้ให้หยุดการเผาในพื้นที่เกษตรกรรม มีการเปิด “ศูนย์รณรงค์หยุดการเผาในเขตปฏิรูปที่ดิน” จำนวน 53 ศูนย์ ทั่วประเทศ

ฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพเกษตรกร

ประชาสัมพันธ์ รณรงค์ ให้ความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงผลกระทบจากการเกิดพื้นที่เผาไหม้ ลดพื้นที่เผาไหม้ในเขตปฏิรูปที่ดิน ส่งเสริมให้เกษตรกรรู้จักการบริหารจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เพื่อเพิ่มมูลค่าให้เกิดประโยชน์สูงสุดทดแทนการเผา

สนับสนุนปัจจัยการผลิต

จัดหาวัสดุหรือครุภัณฑ์ที่เกี่ยวกับการลดการเผา การทำแนวกันไฟ และการแปรรูปวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

ดำเนินงานตามมติ คปก. 8/66

กำหนดหน้าที่ให้เกษตรกรปฏิบัติเกี่ยวกับการเผาในเขตปฏิรูปที่ดิน และถือปฏิบัติในการห้ามกำจัดวัสดุทางการเกษตร โดยการแจ้งเวียนมาตรการและจัดทำประกาศของ ส.ป.ก.จังหวัด (72 จังหวัด) ในทุกปี

ผลการพัฒนา

เกษตรกรได้รับการส่งเสริมองค์ความรู้ในการลดการเผาในเขตปฏิรูปที่ดิน จำนวน 1,200 ราย และ พื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินได้รับส่งเสริมให้เกิดการลดการเผาเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร จำนวน 12,000 ไร่

ครัวเรือนเกษตรกรได้รับประโยชน์จากการลดการเผาในพื้นที่เกษตรกรรม 1,200 ครัวเรือน

เกษตรกรที่ผ่านการอบรมมีการบริหารจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในแปลงตนเอง จำนวน 1,198 ราย คิดเป็นร้อยละ 99.83 โดยมีการบริหารจัดการวัสดุในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

- แปรรูปเป็นปุ๋ยหมัก จำนวน 600 ราย
- แปรรูปเป็นก้อนเชื้อเห็ดหรือวัสดุเพาะเห็ด จำนวน 305 ราย
- แปรรูปเป็นปุ๋ยอินทรีย์ จำนวน 157 ราย
- แปรรูปเป็นวัสดุปลูก จำนวน 60 ราย
- แปรรูปเป็นถ่านหรือถ่านอัดแท่ง จำนวน 17 ราย
- จำหน่ายให้แก่โรงไฟฟ้าชีวมวล จำนวน 10 ราย
- แปรรูปเป็นของใช้หรือเครื่องประดับ จำนวน 5 ราย
- อื่น ๆ จำนวน 44 ราย

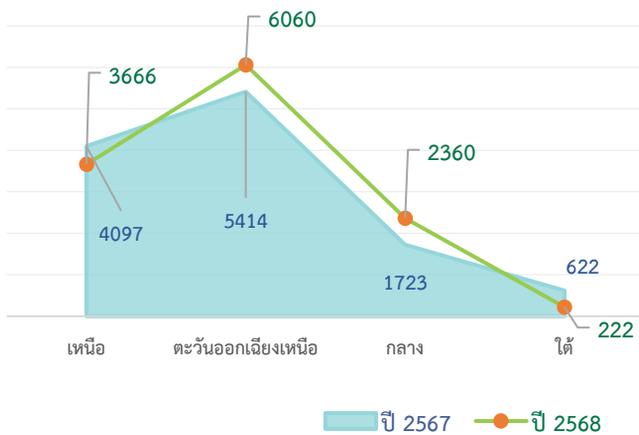
จัดตั้งศูนย์รณรงค์หยุดการเผา

เกษตรกรที่ผ่านการอบรมมีการนำความรู้ไปถ่ายทอดให้กับเกษตรกรในชุมชน จำนวน 1,121 ราย คิดเป็นร้อยละ 93.41

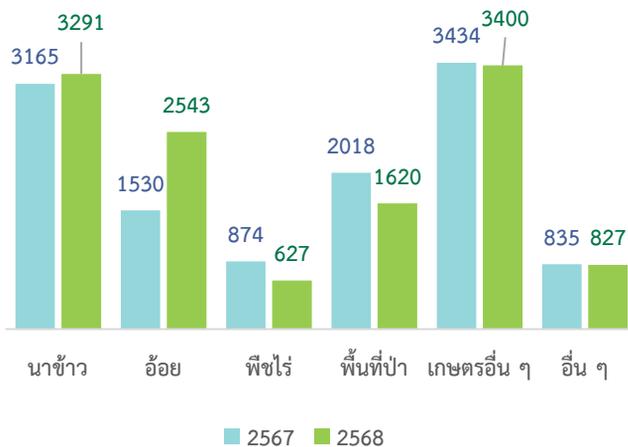
เกิดการจัดตั้งศูนย์รณรงค์หยุดการเผาในเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อเป็นกลไกการรณรงค์ และขับเคลื่อน การหยุดเผาในพื้นที่เกษตรกรรม รวมทั้งขยายผลองค์ความรู้การบริหารจัดการทรัพยากรในภาคการเกษตรให้เกิดการใช้ประโยชน์และมีประสิทธิภาพตามแนวทางเกษตรกรรมยั่งยืน จำนวน 53 ศูนย์ แบ่งเป็นภาคเหนือ จำนวน 17 ศูนย์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 20 ศูนย์ ภาคกลาง จำนวน 13 ศูนย์ และภาคใต้ จำนวน 3 ศูนย์

สถานการณ์จุดความร้อน

สถานการณ์จุดความร้อนสะสมในเขตปฏิรูปที่ดิน ปี 2567 กับ ปี 2568 พบว่า ภาคเหนือลดลง 431 จุด และภาคใต้ลดลง 400 จุด ทั้งนี้การเปรียบเทียบสถานการณ์จุดความร้อนสะสมในเขตปฏิรูปที่ดิน ปี 2567 กับ ปี 2568 เซ็นเซอร์ VIIRS จุดความร้อนสะสมระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน 2567 - 31 พฤษภาคม 2568 มีจุดความร้อนสะสมเพิ่มขึ้นจากช่วงเวลาเดียวกันในปี 2567 จำนวน 452 จุด ซึ่งเพิ่มมากที่สุดในเดือน มกราคม 2568 จำนวน 1,189 จุด และหากพิจารณาเป็นรายพืชพบว่า อ้อยมีจุดความร้อนเพิ่มขึ้นมากที่สุด จำนวน 1,013 จุด รองลงมาคือข้าว 126 จุด (ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน 2568)

การเปรียบเทียบจุดความร้อน ปี 2567 กับ ปี 2568 กรณีแยกเป็นรายพืช

หมายเหตุ

1. พืชไร่ หมายถึง ข้าวโพด มันสำปะหลัง
2. พื้นที่ป่า หมายถึง พื้นที่ไม้ยืนต้น ป่าชุมชน พื้นที่เขา ฯลฯ
3. เกษตรอื่น ๆ หมายถึง พื้นที่ทำการเกษตร ปศุสัตว์ นอกเหนือจากที่มีนํายาม
4. อื่น ๆ หมายถึง พื้นที่นอกเหนือการทำเกษตรกรรม

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, มิถุนายน 2568

โครงการพัฒนาผู้แทนเกษตรกร

กิจกรรมพัฒนาผู้แทนเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ 2568

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ กฎระเบียบ และงานด้านการปฏิรูปที่ดิน รวมทั้งบทบาทภารกิจนโยบายโครงการพัฒนาต่าง ๆ ของ ส.ป.ก. ให้แก่ผู้แทนเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน
2. เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในบทบาท หน้าที่ และภารกิจของ อสปก. และให้ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารหลักเกณฑ์ กฎระเบียบ และงานด้านการปฏิรูปที่ดิน รวมทั้งบทบาท ภารกิจนโยบายโครงการพัฒนาต่าง ๆ ของ ส.ป.ก. ให้แก่ผู้แทนเกษตรกร นำไปขยายผลสู่พื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดิน
3. เพื่อสร้างและส่งเสริมการมีส่วนร่วม และเชื่อมโยงเครือข่ายในการขับเคลื่อนงานคุ้มครองที่ดินเพื่อเกษตรกรกรรม และงานพัฒนาพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน

พื้นที่ดำเนินการ/เป้าหมายในการพัฒนา

พื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัด จำนวน 72 จังหวัด

เป้าหมายเกษตรกร จำนวน 800 ราย ประกอบด้วย

- 1) คปจ. จำนวน 288 ราย
- 2) อสปก. หรือเกษตรกร ผู้นำ เกษตรกร ประชาชนชาวบ้าน/ ประชาชนเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 512 ราย

การดำเนินงาน

1	2	3	4	5
คัดเลือก กลุ่มเป้าหมาย	พัฒนาศักยภาพ ความรู้ ความสามารถ โดยการฝึกอบรม แก่ คปจ. และ อสปก.	มอบหมายงาน บทบาทภารกิจให้ ผู้นำเกษตรกรมีส่วน ร่วมช่วยเหลืองาน คุ้มครองปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรกรรม	ส่งเสริม สนับสนุน ประชาสัมพันธ์ และ เชื่อมโยงเครือข่าย	สรุปทเรียน ติดตาม และประเมินผล การดำเนินงานและ จัดทำฐานข้อมูล

- ★ ส่งเสริมสิทธิและการสร้างขวัญกำลังใจให้กับผู้แทนเกษตรกร และ อสปก. โดยการคัดเลือก อสปก. ดีเด่น เพื่อมอบรางวัลในงานวันสถาปนา ส.ป.ก.

ผลการพัฒนา

ผู้แทนเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ จำนวน 806 ราย คิดเป็นร้อยละ 100.75

ผู้แทนเกษตรกรที่ผ่านการฝึกอบรมนำความรู้ไปใช้ในการประชาสัมพันธ์ ประสานงาน ให้คำปรึกษาด้านการพัฒนาปฏิรูปที่ดิน คิดเป็นร้อยละ 99.63

ผู้แทนเกษตรกรมีส่วนร่วมในกระบวนการปฏิรูปที่ดินในด้านต่าง ๆ อาทิ ด้านกฎหมาย ด้านงานพัฒนา และด้านอื่น ๆ คิดเป็น ร้อยละ 99.63

เช่น ประสานงานแนวทางการตรวจสอบถือครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

ร่วมติดตามการใช้ประโยชน์ที่ดิน

คุ้มครองที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ให้คำปรึกษาเรื่องโฉนดเพื่อการเกษตร

ประสานงาน นัดหมายเกษตรกรและอำนวยความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. ในการ จัดกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ

ประสานงาน ประชาสัมพันธ์ ให้คำปรึกษาระหว่างเกษตรกรและเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงาน และเข้าร่วมโครงการจากหน่วยงานภายนอก เป็นต้น

ส่วนที่ 3

เปรียบเทียบผลการดำเนินงาน
ด้านการพัฒนาเกษตรกรรมย้อนหลัง 3 ปี

ผลการดำเนินงานย้อนหลัง 3 ปี

สพท. ส่งเสริม พัฒนา และถ่ายทอดองค์ความรู้แก่เกษตรกร และสถาบันเกษตรกร ในเขตปฏิรูปที่ดิน ผ่านโครงการต่าง ๆ มีผลงานย้อนหลัง 3 ปีรายละเอียด ดังนี้

ปีงบประมาณ
2566

ปีงบประมาณ
2567

ปีงบประมาณ
2568

ปีงบประมาณ พ.ศ.2566

ดำเนินการ 12 กิจกรรม

- โครงการระบบส่งเสริมเกษตรกรแบบแปลงใหญ่
- โครงการพัฒนาธุรกิจชุมชน
- โครงการพัฒนาผู้แทนเกษตรกร
- โครงการลดการเผาเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน
- โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)
- โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร
- กิจกรรมส่งเสริมการแปรรูปสมุนไพรด้วยโรงอบพลังงานแสงอาทิตย์ต้นทุนต่ำในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร
- กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรทฤษฎีใหม่ในเขตปฏิรูปที่ดิน
- โครงการส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน
- โครงการส่งเสริมระบบวนเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน
- โครงการศูนย์ส่งเสริมและขยายพันธุ์พืชในเขตปฏิรูปที่ดิน
- กิจกรรมตรวจสอบรับรองสินค้าในเขตปฏิรูปที่ดินตามมาตรฐาน GAP

ปีงบประมาณ พ.ศ.2567

ดำเนินการ 12 กิจกรรม

- โครงการระบบส่งเสริมเกษตรกรแบบแปลงใหญ่
- โครงการพัฒนาธุรกิจชุมชน
- โครงการพัฒนาผู้แทนเกษตรกร
- โครงการลดการเผาเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน
- โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)
- โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร
- กิจกรรมส่งเสริมการแปรรูปสมุนไพรด้วยโรงอบพลังงานแสงอาทิตย์ต้นทุนต่ำในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร
- กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรทฤษฎีใหม่ในเขตปฏิรูปที่ดิน
- โครงการส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน
- โครงการส่งเสริมระบบวนเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน
- โครงการศูนย์ส่งเสริมและขยายพันธุ์พืชในเขตปฏิรูปที่ดิน
- กิจกรรมพัฒนาและส่งเสริมศิลปหัตถกรรม

ปีงบประมาณ พ.ศ.2568

ดำเนินการ 8 กิจกรรม

- โครงการระบบส่งเสริมเกษตรกรแบบแปลงใหญ่
- โครงการยกระดับศักยภาพการพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ
- โครงการพัฒนาธุรกิจชุมชน
- โครงการพัฒนาผู้แทนเกษตรกร
- โครงการลดการเผาเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน
- โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)
- โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร
- โครงการพัฒนาเกษตรกรยั่งยืน

ตารางเปรียบเทียบผลการดำเนินงานย้อนหลัง 3 ปี แยกรายโครงการ

กิจกรรม	หน่วยนับ	ปีงบประมาณ 2566		ร้อยละ	ปีงบประมาณ 2567		ร้อยละ	ปีงบประมาณ 2568		ร้อยละ
		แผน	ผล		แผน	ผล		แผน	ผล	
งบประมาณรวมทั้งสิ้น										
โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	แปลง	40	40	100.00	42	42	100.00	35	35	100.00
โครงการยกระดับคุณภาพการพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ	แห่ง	-	-	-	-	-	-	51	51	100.00
โครงการพัฒนาธุรกิจชุมชน	กลุ่ม	90	90	100.00	98	98	100.00	110	110	100.00
โครงการพัฒนาผู้ประกอบการ	ราย	1,584	1,584	100.00	1,600	1,599	99.94	800	806	100.75
โครงการลดการเผาเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในเขตปฎิรูปที่ดิน	ราย	1,005	1,005	100.00	1,014	1,014	100.00	1,200	1,200	100.00
โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)	ราย	800	800	100.00	1,500	1,500	100.00	1,045	1,045	100.00
โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร	ราย	500	500	100.00	500	500	100.00	600	600	100.00
โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตร	แห่ง	40	40	100.00	27	27	100.00	-	-	-
- กิจกรรมส่งเสริมการแปรรูปสมุนไพรด้วยโรงอบพลังงานแสงอาทิตย์ต้นตำในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	แห่ง	40	40	100.00	27	27	100.00	-	-	-
โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน	ไร่	2,700	2,700	100.00	1,500	1,500	100.00	36,000	36,085.72	100.24
- กิจกรรมพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนในเขตปฏิรูปที่ดิน	ไร่	-	-	-	-	-	-	36,000	36,085.72	100.24
- กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรทฤษฎีใหม่ในเขตปฏิรูปที่ดิน	ไร่	2,700	2,700	100.00	1,500	1,500	100.00	-	-	-
โครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน	ไร่	8,480	8,480	100.00	10,000	10,000	100.00	-	-	-
โครงการส่งเสริมระบบเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน	ไร่	45,000	45,000	100.00	45,000	45,289.51	100.64	-	-	-
โครงการศูนย์ส่งเสริมและขยายพันธุ์พืชในเขตปฏิรูปที่ดิน	กล้า	200,000	200,000	100.00	200,000	200,000	100.00	-	-	-

ตารางเปรียบเทียบแผน-ผลงานประมาณย้อนหลัง 3 ปี แยกรายโครงการ

กิจกรรม	ปีงบประมาณ 2566		ร้อยละ	ปีงบประมาณ 2567		ร้อยละ	ปีงบประมาณ 2568		ร้อยละ
	แผน	ผล		แผน	ผล		แผน	ผล	
งบประมาณรวมทั้งสิ้น	168,324,100.00	156,782,581.28	93.14	245,172,460.00	209,113,930.09	85.29	171,209,500.00	161,840,835.62	94.53
โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	34,572,700.00	34,536,912.25	99.90	38,129,600.00	32,452,557.50	85.11	25,019,100.00	23,997,439.96	95.92
โครงการยกระดับศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรชีวภาพ	-	-	-	-	-	-	28,338,900.00	26,789,098.07	94.53
โครงการพัฒนารูปร่างเกษตรกร	11,881,900.00	11,037,259.11	92.89	26,313,100.00	20,965,407.96	79.68	24,968,400.00	23,182,298.58	92.84
โครงการพัฒนาผู้แทนเกษตรกร	4,016,300.00	4,016,299.51	100.00	5,036,660.00	4,724,109.00	93.79	4,068,900.00	4,062,153.80	99.83
โครงการลดการเผาเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน	7,094,200.00	7,087,159.76	99.90	7,015,000.00	7,011,990.00	99.96	8,462,000.00	8,293,815.43	98.01
โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)	8,336,100.00	8,335,294.14	99.99	25,050,600.00	19,380,324.43	77.36	22,703,000.00	21,045,044.38	92.70
โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร	6,185,000.00	5,370,849.58	86.84	8,799,200.00	7,298,655.01	82.95	8,448,800.00	7,786,119.40	92.16
โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตร	9,632,800.00	9,629,693.71	99.97	9,000,400.00	5,924,829.00	65.83	-	-	-
- กิจกรรมส่งเสริมการแปรรูปสมุนไพรด้วยโรงอบพลังงานแสงอาทิตย์ ต้นทุนต่ำในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร	9,632,800.00	9,629,693.71	99.97	9,000,400.00	5,924,829.00	65.83	-	-	-
โครงการพัฒนาเกษตรกรยั่งยืน	12,761,700.00	12,752,393.64	99.93	6,746,240.00	4,491,707.00	66.58	49,200,400.00	46,684,866.00	94.86
- กิจกรรมพัฒนาเกษตรกรยั่งยืนในเขตปฏิรูปที่ดิน	-	-	-	-	-	-	49,200,400.00	46,684,866.00	94.89
- กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรทฤษฎีใหม่ในเขตปฏิรูปที่ดิน	12,761,700.00	12,752,393.64	99.93	6,746,240.00	4,491,707.00	66.58	-	-	-
โครงการส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน	22,445,100.00	21,441,749.81	95.53	28,615,000.00	25,032,688.00	87.48	-	-	-
โครงการส่งเสริมระบบงานเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน	41,714,300.00	33,359,351.28	79.97	39,499,060.00	31,424,477.47	79.56	-	-	-
โครงการศูนย์ส่งเสริมและขยายพันธุ์พืชในเขตปฏิรูปที่ดิน	4,571,000.00	4,171,828.49	91.27	4,838,600.00	4,820,829.72	99.63	-	-	-
กิจกรรมตรวจสอบรับรองสินค้าในเขตปฏิรูปที่ดินตามมาตรฐาน GAP	5,113,000.0	5,043,790.00	98.65	-	-	-	-	-	-
กิจกรรมพัฒนาและส่งเสริมศิลปหัตถกรรม	-	-	-	46,129,000.00	45,586,355.00	98.82	-	-	-

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายรณทร พารา
ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี
นางอาทิตย์ยา พองพรหม
ผู้เชี่ยวชาญด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

ผู้จัดทำ

คณะทำงานด้านข้อมูลและจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน

นางสาวปริญฉัตร แก้วฟู	นักวิชาการปฏิรูปที่ดินชำนาญการ
นางสาวพรทิพย์ เปรมยิ่ง	นักวิชาการปฏิรูปที่ดินปฏิบัติการ
นางสาววิมลสิริ เอี่ยมศิริ	นักวิชาการปฏิรูปที่ดินปฏิบัติการ

ผู้สนับสนุนข้อมูล

กลุ่มพัฒนาเกษตรกรและเครือข่ายผู้นำ

นายอัศวพนัน วัฒนธีรธรรม	นักวิชาการปฏิรูปที่ดินชำนาญการ
นางนิตยา หินแก้ว	นักวิชาการปฏิรูปที่ดินชำนาญการ
นางสาวรุสนีย์ ต้อเรี	เจ้าหน้าที่ปฏิรูปที่ดิน (พนักงานราชการ)

กลุ่มอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพแวดล้อม

นายเพชร แสนหล้า	นักวิชาการปฏิรูปที่ดินชำนาญการ
นางสาวสิริจิตรา ฤกษ์บ้าย	นักวิชาการปฏิรูปที่ดินชำนาญการ

กลุ่มพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่

นายบัณฑิต ภัทรพลกุล	นักวิชาการปฏิรูปที่ดินชำนาญการ
นายอดิราช ท่วมละมุล	นักวิชาการปฏิรูปที่ดินปฏิบัติการ

กลุ่มพัฒนาสถาบันและธุรกิจชุมชน

นางสาวลัญฉกร ศรีเมือง	นักวิชาการปฏิรูปที่ดินปฏิบัติการ
นางสาวนันทิยา ปะกิ่ง	นักวิชาการปฏิรูปที่ดินปฏิบัติการ

ศูนย์การเรียนรู้เพื่อการปฏิรูปที่ดิน

นายบนทนต์ กมลเลิศ	นักวิชาการปฏิรูปที่ดินปฏิบัติการ
นายมาตุภูมิ ภูโถง	นักวิชาการปฏิรูปที่ดินปฏิบัติการ

TTDB

TECHNOLOGY TRANSFER AND DEVELOPMENT BUREAU

